

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27.10.1994, sp. zn. 5 Cmo 76/94, ECLI:CZ:VSPH:1994:5.CMO.76.1994.1

Číslo: 50/1996

Právní věta: Jestliže odpůrce protinávrhem uplatní k započtení pohledávku, která je nižší než žalovaná částka, nejde o vzájemný návrh, ale takový projev posoudí soud jako obranu proti návrhu. Z povahy tohoto návrhu vyplývá, že musí být projednán v rámci téhož řízení a nelze jej vyloučit k samostatnému projednání. O vzájemný návrh by šlo jedině v tom případě, kdyby odpůrce požadoval, aby mu bylo přisouzeno více, než uplatnil navrhovatel, a to jen v části, kterou by požadoval více.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 27.10.1994

Spisová značka: 5 Cmo 76/94

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Návrh vzájemný

Předpisy: 99/1963 Sb. § 97
§ 98

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 50/1996 sb. rozh.

Jestliže odpůrce protinávrhem uplatní k započtení pohledávku, která je nižší než žalovaná částka, nejde o vzájemný návrh, ale takový projev posoudí soud jako obranu proti návrhu. Z povahy tohoto návrhu vyplývá, že musí být projednán v rámci téhož řízení a nelze jej vyloučit k samostatnému projednání. O vzájemný návrh by šlo jedině v tom případě, kdyby odpůrce požadoval, aby mu bylo přisouzeno více, než uplatnil navrhovatel, a to jen v části, kterou by požadoval více.

(Usnesení Vrchního soudu v Praze z 27. 10. 1994, [5 Cmo 76/94](#))

Arbitrážní žádostí z 30. 12. 1991 se domáhal navrhovatel vůči odpůrci zaplacení 121 300 Kč. Tato částka představuje nájemné účtované na základě smlouvy o pronájmu stánků v tržnici v B., dále úplatu za hlídání stánků a cenu radiomagnetofonu Sharp a kazety Fuji, fakturovanou fakturou č. 134/91 ve výši 7300 Kč.

Odpůrce se vyjádřil k návrhu podáním bez data, které došlo soudu prvního stupně dne 19. 5. 1993.

Uvedl, že měl sjednanou s navrhovatelem smlouvou o pronájmu a ostraze prodejních stánků. Vzhledem k tomu, že ve dnech 22. 3. 1991 – 25. 3. 1991 došlo k vloupání neznámého pachatele do objektu pronajatých stánků, vznikla odpůrci škoda ve výši 84 330 Kč, která doposud nebyla odpůrci uhrazena. Navrhl, aby po projednání věci jej soud zavázal k zaplacení částky 36 970 Kč a v částce 84 330 Kč žalobu zamítl z důvodu započtení uvedené pohledávky.

Soud prvního stupně na jednání konaném 3. 11. 1993 vyhlásil usnesení, jímž vyloučil návrh odpůrce na zaplacení 84 330 Kč k samostatnému projednání.

Rozsudkem Krajského soudu obchodního v Brně byla odpůrci uložena povinnost zaplatit navrhovateli 121 300 Kč a dále nahradit náklady řízení ve výši 11 720 Kč. Rozsudek vycházel ze zjištění, že mezi navrhovatelem a odpůrcem vznikl na základě smlouvy ze dne 18. 2. 1991 o pronájmu stánků užívací vztah; odpůrce za užívání nezaplatil navrhovateli dohodnutou cenu, kterou mu navrhovatel vyúčtoval. Dále soud z dodacího listu ze dne 24. 7. 1991 a z faktury č. 134/91 a s přihlédnutím ke shodným tvrzením účastníků vzal za prokázané, že odpůrce odebral od navrhovatele na smluvním podkladě radiomagnetofon Sharp a kazetu Fuji, aniž za ně zaplatil fakturovanou cenu 7300 Kč. Žalobu shledal důvodnou a vyhověl jí. V odůvodnění rozsudku dále uvedl, že v průběhu řízení odpůrce uplatnil vůči navrhovateli nárok na zaplacení 84 330 Kč z důvodu náhrady škody. Soud prvního stupně tento návrh posoudil jako vzájemný návrh podle ustanovení § 98 o. s. ř. a podle ustanovení § 97 odst. 2 o. s. ř. jej vyloučil k samostatnému projednání.

Proti tomuto rozsudku se odpůrce odvolal. Domáhal se zrušení rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení soudu prvního stupně. Uvedl, že soud pochybil, když nepřihlédl k jeho návrhu uplatněnému v této věci dne 20. 10. 1993 a opětovně i dne 3. 11. 1993, neboť výsledek projednání tohoto návrhu má značný vliv na rozhodnutí sporu. Dále uvedl, že písemným návrhem, doručeným soudu prvního stupně 5. 11. 1993, se v návaznosti na usnesení, které bylo v projednávané věci vyhlášeno 3. 11. 1993, domáhá vůči odpůrci náhrady škody ve výši 84 330 Kč, která vznikla porušením právní povinnosti navrhovatele. Při jednání před odvolacím soudem předložil odpůrce soudu kopii tohoto podání.

Navrhovatel označil rozsudek soudu prvního stupně za správný a vyslovil se pro jeho potvrzení. Konstatoval, že soud v souladu se zákonem vyloučil nárok na zaplacení 84 330 Kč k samostatnému projednání.

Vrchní soud v Praze svým usnesením zrušil rozsudek soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Odpůrce již v podání, které došlo soudu prvního stupně dne 19. 5. 1993, uplatnil nárok na náhradu škody ve výši 84 330 Kč a domáhal se započtení této částky vůči nároku uplatněnému navrhovatelem. Skutečnost, že při jednání dne

3. 11. 1993 do protokolu výslovně uvedl, že nárok na zaplacení částky 84 330 Kč vznáší formou vzájemného návrhu, který nemá charakter pouhé obrany proti tomuto návrhu, nemůže na právní povaze nároku odpůrcem uplatněného (v podání shora citovaném) nic změnit. Toto podání, které soudu došlo 19. 5. 1993, nemá povahu vzájemného návrhu, ale jde ve smyslu ustanovení § 98 o. s. ř. o obranu proti návrhu. O vzájemný návrh by šlo jedině v tom případě, kdyby odpůrce požadoval, aby mu bylo přisouzeno více, než uplatnil navrhovatel, a to jen v části, o kterou by požadoval více.

V tomto případě však taková situace nenastala. Odpůrce požaduje méně, a tedy na základě ustanovení § 98, poslední věta, o. s. ř. musí soud takový projev posoudit jako obranu proti návrhu. Z

povahy takto uplatněného nároku pak vyplývá, že musí být projednán v rámci téhož řízení a nelze jej vyloučit k samostatnému projednání, neboť to je možné, jak bylo shora uvedeno, jen podle ustanovení § 97 odst. 2 o. s. ř. u vzájemného návrhu.

Odvolací soud proto na základě ustanovení § 221 odst. 1 o. s. ř. odvoláním napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, v jehož rámci bude posouzen i shora uvedený nárok odpůrce, který má povahu obrany. Zrušením rozsudku pozbývá účinnosti i usnesení soudu prvního stupně, kterým byl nárok odpůrce vyloučen k samostatnému projednání. Vzhledem k tomu, že jde o usnesení upravující vedení řízení, proti němuž zákon ani nepřipouští odvolání, a soud není tímto usnesením vázán a může je změnit sám, nebylo potřebné ani účelné, aby odvolací soud toto usnesení zrušil.